

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta pa 1 gold. 30 kr. nov. dn.

Tečaj III. V Ljubljani 15. avgusta 1863. List 16.

Mladeneč in verba.

Mladeneč.

„Verba zelena, čudno drevó,
Oj zakaj zmirom tako žaluješ,
Ter pobešaje svojo glavó
Žalost, otožnost v persih zbuduješ?

Vendar pogledi svoje sestré,
Tamkaj pogledi druge drevesa,
Kako mogočno krasne verhé
Dvigajo kviško v sinje nebesa!

Ti pa otožna tukaj stojiš,
Vedno žaluješ poleg potoka,
Še ne dorasena, pa že trohniš,
Kožica tvoja vedno se joka.

Ako čez noč vihar pridivja,
Reva, kako se boš mu branila?
Slabo stoječo treši na tla;
Kmalí, o kmalí bodeš sognjila!“

Verba.

„Dragi mladeneč, radosti cvet,
Res je, kar usta ti govorijo,
Moje živenje malo je let,
Vejice moje zgodaj trohnijo.

Vedi, da v sebi červa redim,
Ki mi živeče deblo razjeđa,
Dobro zapomni, kar govorim,
V serce ti segaj moja beseda:

Vařaj, mladeneč, se prezvestó,
Da se tud tebi v serce ne vseli;
Mir, zadovoljnost razjedel ti bo,
Zgodaj obraz bo zgnil veselí!“

Mirko Zorin.

Kaj naj učenik bere.

S tím, da učenik rad bere dobre knjige in spise, se zelo izobražuje; toda poglobitni namen pri branji pa mora biti ta, da se človek kaj uči. Zraven tega poglobitnega namena pa

si učenik tudi izobražuje jezik in spisovanje. Če se hoče kdo do dobrega naučiti jezika, t. j. da ga more prav, na tanko in gladko govoriti, ne stori boljšega, če bere izverstne spise in se peča z izobraženimi ljudmi. Kdor se ne vadi gladko govoriti in spisovati, pozabi kmali tudi še to, kar je že kdaj vedil. Učenik, ki ne bere, se kmali pozná pri poduku, ker se mu sem ter tje beseda zavira in uida. Kaj pa naj učenik bere, da se bo za svoj imenitni stan naj bolje izobraževal in učil? — Učenik naj bere le to, kar se naj bolje strinja z njegovim delom; zraven pa naj se vedno varuje, da se pri branji ne preobjé, t. j. da bere le toliko, kar more prebaviti, in da ne sega čez mejo svojih dušnih moči. Preveč časopisov brati, ni prav dobro; bolje je, da jih učenik manj, pa dobre dobro prebira. Nespametno pa je tudi, če kdo predaleč sega in vse časopise neusmiljeno sovraži in jih psuje kot prazno pisarijo, dobičkarijo i. t. d. Dobri učenik ne more nikakor shajati brez kakega pedagoškega časopisa. Če tega nima, ne vé, kaj se godi na učiliškem polji in kako se spreminja in napreduje duh časa. Tudi kak dober političen časopis naj bere učenik, da more tudi prostemu ljudstvu to in uno razložiti, če je treba. Posebno dobro je tudi, če učenik rad bere zgodovinske, naravoslovne in potopisne spise. Kadar pa bereš, beri vselej po kakem redu, ne zmešano, kakor se ti ravno poljubi. Kakor se pri jedi ne smejo jedila neredno mešati, tako tudi pri branji ne, če hočeš, da ti bo dobro teknilo. Nikdar pa ne beri, da bi ne imel peresa ali čertalnika v roki, to je: pri branji si moraš vse imenitnejše reči zapisovati, da si jih ložeje v glavo vtisneš in hraniš za splošno rabo. — Človek, ki je kaj bral, se kmali pozná po obnašanji in govorjenji, vidi pa se mu tudi, kaj in kako je bral. Prizadevajmo si tedaj, da bomo dobre reči in te prav brali in s tim koristili sebi in drugim!

A.

Keršanska odreja.

Govorili smo v sostavkih pod tem naslovom *) že od splošnih vodil, kako mladino od hudega odvráčevati in k vsemu dobremu napeljevati. Ostané nam zdaj še od posebnih vodil go-

*) Glej „Uč. Tov.“ t. II. l. 6.